

NỘI NHA

§BÀI MỞ ĐẦU

NGND, GS. TS Hoàng Tử Hùng

tuhung.hoang@gmail.com

www.hoangtuhung.com

ĐỊNH NGHĨA MÔN HỌC

Khoa học nội nha (Science of endodontics)

Nội nha học (Endodontology):

Là một (ngành) khoa học nha khoa, nghiên cứu bệnh căn, chẩn đoán, dự phòng và điều trị các bệnh lý của tủy răng, mô quanh chóp và các biến chứng của nó.

Là một ngành khoa học nha khoa, nghiên cứu tủy răng và vùng quanh chóp trong điều kiện bình thường, bất thường và bệnh lý.

ĐỊNH NGHĨA MÔN HỌC

Nội nha (Endodontics):

là một bộ phận của nha khoa lâm sàng, áp dụng các hiểu biết của nội nha học trong chẩn đoán, dự phòng và điều trị các bệnh lý tủy răng và vùng quanh chóp.

Nguyên nhân của bệnh lý tủy răng

Vi khuẩn: độc tố hoặc vi khuẩn xâm nhập từ lỗ sâu hoặc qua đường máu

Chấn thương: tai nạn, nhai mòn (attrition), mài mòn (abrasion), thay đổi áp suất, do điều trị...

Hóa học: mòn răng do chất ăn mòn (erosion), các acid, hóa chất khác dùng trong nha khoa

Nhiệt: Do mài răng, đánh bóng, truyền nhiệt từ miếng trám kim loại, tăng nhiệt độ của vật liệu trám...

PHÂN LOẠI VIÊM TỬY

Về thực hành, có hai loại:

- Viêm tửy (có thể) hồi phục (reversible pulpitis)
- Viêm tửy không hồi phục (irreversible ~)

Mỗi loại trên bao gồm nhiều thể bệnh khác nhau

MỤC TIÊU và PHẠM VI CỦA NỘI NHA

1. Giữ cho tủy răng lành mạnh, duy trì sự sống tủy răng bằng:
 - điều trị ngà răng, và
 - bảo vệ tủy (**che tủy**).
- Chữa răng được coi là “**nội nha dự phòng**”:
- Cần chú ý các đặc điểm của **hệ thống ngà-tủy**, khái niệm “**vết thương ngà**”... trong chữa răng, phục hình
- Các thủ thuật trên mô cứng của răng có thể gây nguy hại cho tủy răng

MỤC TIÊU và PHẠM VI CỦA NỘI NHA

2. Trong một số trường hợp, bảo tồn một phần tử
(**lấy tử buồng**)
3. Nếu không bảo tồn được tử hay một phần tử:
lấy tử toàn bộ để dự phòng hoặc điều trị các biến chứng của nó (các nhiễm trùng vùng quanh chóp: apxe quanh chóp, nang, u hạt quanh chóp).
4. Điều trị **chấn thương, nội tiêu, ngoại tiêu**

MỤC TIÊU và PHẠM VI CỦA NỘI NHA

5. Điều trị vùng quanh chóp:

- Chữa tủy lại
- Điều trị bằng Ca(OH)_2 , MTA (mineral trioxide aggregate)

6. Phẫu thuật nội nha: cắt chóp răng, phẫu thuật bỏ đôi răng, phẫu thuật lấy nửa răng...

7. Điều trị các tổn thương phối hợp nha chu-nội nha

8. Làm trắng răng do hậu quả của tủy chết và đổi màu răng sau chữa tủy.

VỊ TRÍ CỦA NỘI NHA

Nội nha:

Theo nghĩa rộng (bao gồm chữa răng),
nghĩa hẹp (chữa tủy răng và vùng quanh chóp) nhằm
duy trì răng và bộ răng tự nhiên,

Răng sau khi lấy tủy là một răng không sống nhưng
vẫn đảm bảo chức năng.

Trong chuyên ngành, Nội nha là:

Một chuyên khoa sâu,

Phạm vi rộng

Liên quan đến nhiều chuyên khoa khác

Phương pháp học tập

- Lý thuyết:
 - Cơ sở để thực hành nội nha là bệnh học răng và các môn cơ sở, lâm sàng liên quan
 - Sinh viên RHM cần tự học thêm về nội khoa, ngoại khoa, nhi khoa...
- Thực hành:
 - Cần có lý thuyết soi đường
 - Hiểu biết để làm chủ trang thiết bị, dụng cụ, vật liệu
 - Rèn luyện sự khéo léo; đức tính cẩn thận, kiên trì, tỉ mỉ,
 - Cần tập thói quen “bắt đầu bằng sự kết thúc trong tâm trí”*

*“Begin with the end in mind” (S. Covey)

Trong thực hành điều trị

Cần lưu ý:

ba khía cạnh của nghề nghiệp (y lý, y thuật, y đức)

1. **Trau dồi tri thức:** “Người thầy thuốc là người sinh viên vĩnh viễn” (Hồ Đắc Di), “Phàm người học thuốc, tất phải hiểu thấu lý luận... luôn luôn nghiên cứu các sách thuốc xưa nay”
2. **Rèn luyện tay nghề:** Công việc thực hiện trên con người, là một khối thống nhất và thống nhất với môi trường tự nhiên, xã hội, “Không có bệnh, chỉ có người bệnh”. “Y thuật là nhân thuật” (Hải Thượng Lãn Ông)
5. **Thực hành y đức:** thực chất là giải quyết đúng đắn mối quan hệ với **thầy/bạn/người bệnh/chính mình.**